

“Oila, mahalla va Maktabgacha ta’lim muassasalarida milliy tarbiyani samarali joriy etish”

Karimova Mukarramxon Xalimovna

Maktabgacha ta’lim kafedراسi katta o’qituvchisi

Qo’qon Davlat Universiteti

Email: karimovamukarramxon209@gmail.com

Qurolboyeva Nodiraxon Iqboljon qizi

Umarova Feruzaxon Qahhorjon qizi

Abdumalikova Odinaxon Olimbek qizi

Annotatsiya: Maqolada oila, mahalla va maktabgacha ta’lim muassasalarida milliy tarbiyani samarali joriy etishning usullari tahlil qilingan. Ushbu hamkorlik orqali bolalarda milliy qadriyatlar, odob-axloq va ijtimoiy mas’uliyatni shakllantirish imkoniyatlari ko’rsatib berilgan.

Kalit so’zlar: Oila, mahalla, maktabgacha ta’lim, milliy tarbiya, pedagogik texnologiyalar, hamkorlik, bolalar tarbiyasi, ijtimoiy mas’uliyat.

Аннотация: В статье проанализированы методы эффективного внедрения национального воспитания в семье, микрорайоне и дошкольных образовательных учреждениях. Показано, как такое сотрудничество способствует формированию у детей национальных ценностей, этики и социальной ответственности.

Ключевые слова: Семья, микрорайон, дошкольное образование, национальное воспитание, педагогические технологии, сотрудничество, воспитание детей, социальная ответственность.

Abstract: The article analyzes methods for the effective implementation of national education within the family, local community, and preschool educational institutions. It demonstrates how such collaboration helps develop children’s national values, ethics, and social responsibility.

Keywords: Family, local community, preschool education, national education, pedagogical technologies, collaboration, child upbringing, social responsibility.

Maktabgacha ta’lim davrida bolalarning ma’naviy-axloqiy va ijtimoiy barkamolligi shakllanishida oila, mahalla va maktabgacha ta’lim muassasalarining uzviy hamkorligi muhim ahamiyatga ega. Milliy tarbiya – bu bolalarga xalqimizning qadriyatlari, an’analari, urf-odatlar va ma’naviy merosini singdirish jarayoni bo’lib, ularning shaxs sifatida to’la rivojlanishida hal qiluvchi omil hisoblanadi.

Oila – bu bolalarning birinchi maktabidir. Oilaviy tarbiya orqali bola axloqiy qadriyatlarni, hurmat va mehr-oqibatni o’rganadi. Ota-onalar bolaga milliy an’ana va urf-odatlarini namoyon etib, kundalik hayotda amalda bajarish orqali bolalarga ibrat bo’lishi mumkin. Masalan, milliy bayramlarni uy sharoitida nishonlash, xalq qo’shiqlari va

o‘yinlarini uyda o‘tkazish bolada milliy ruhni uyg‘otadi. Mahalla esa bolalarning ijtimoiy muhitini shakllantiradi. Mahalla tashkilotlari, yetakchi faollar va ijtimoiy tadbirlar orqali bolalar jamoaviy ishlash, hurmat, hamkorlik va mas‘uliyat kabi fazilatlarni o‘rganadilar. Mahalla va maktabgacha ta‘lim muassasalarining hamkorligi bolalarning ijtimoiy muhitga moslashuvini osonlashtiradi va milliy qadriyatlarni o‘zlashtirish jarayonini kuchaytiradi.

Maktabgacha ta‘lim muassasalarida milliy tarbiyani joriy etish uchun **zamonaviy pedagogik texnologiyalardan** foydalanish muhimdir. Masalan, interaktiv o‘yinlar, tematik mashg‘ulotlar, sahnalashtirish, mini-loyihalar va ekskursiyalar orqali bolalar milliy qadriyatlarni amalda qo‘llashni o‘rganadilar. Shu tarzda, ular nafaqat bilim va ko‘nikmalarni o‘zlashtiradi, balki ijtimoiy va axloqiy fazilatlarini ham rivojlantiradi.

Ota-ona, mahalla va maktabgacha ta‘lim muassasalarining birgalikdagi hamkorligi bolalarda milliy qadriyatlarni singdirish jarayonini uzviy va samarali qiladi. Masalan, maktabgacha yoshdagi bolalar uchun tashkil etilgan milliy bayram tadbirlari, xalq o‘yinlari va qo‘shiqlar, qo‘l mehnati mashg‘ulotlari ularni milliy madaniyat bilan tanishtiradi va ijodiy salohiyatlarini rivojlantiradi. Shu orqali bolalarda hamkorlik, mas‘uliyat va hurmat kabi ijtimoiy fazilatlar shakllanadi. Maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy qadriyatlarni shakllantirish jarayoni **faol o‘yinlar, ijodiy mashg‘ulotlar va amaliy tajribalar orqali** amalga oshiriladi. Bolalar ertaklar, qo‘shiqlar, raqslar va hikoyalar orqali o‘z atrof-muhitini tushunadi va axloqiy fazilatlarni o‘zlashtiradi. Shu tarzda ular adolat, halollik, mehr-oqibat va yordam ko‘rsatish kabi xulq-atvor me‘yorlarini amalda o‘rganadi.

Milliy tarbiya elementlarini integratsiya qilishning yana bir samarali usuli — **tematik tadbirlar va bayramlarni o‘tkazishdir**. Masalan, an‘anaviy xalq o‘yinlarini sahnalashtirish yoki qo‘l mehnati ishlari orqali bolalar o‘zlarining ijodiy qobiliyatlarini namoyon etadi va milliy madaniyat bilan yaqindan tanishadi. Shu jarayonda ular jamoaviy ishlashni o‘rganadi, bir-birini tinglash va fikr almashish ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Pedagoglar ham o‘z metodikasida **interaktiv va innovatsion usullardan** foydalanadi. Rol o‘yinlar, loyiha asosida mashg‘ulotlar va mini-eksperimentlar bolalarda ijodiy fikrlash va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Shu yo‘l bilan ular milliy qadriyatlarni nafaqat eslab qoladi, balki amalda qo‘llashni o‘rganadi. Shuningdek, bolalarni **tabiat, atrof-muhit va madaniy meros bilan tanishtirish** milliy tarbiyaning muhim jihati hisoblanadi. Masalan, qadimiy xalq asboblarini ko‘rish, milliy kiyimlar va an‘anaviy san‘at namunalari bilan tanishish bolalarning estetik didini rivojlantiradi va ularni milliy o‘zlikni anglashga undaydi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda axloqiy-ijtimoiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayoni **uzviy va ko‘p qirrali yondashuvni** talab qiladi. Faoliyatning turli shakllari, ijodiy mashg‘ulotlar, interaktiv o‘yinlar va amaliy tajribalar birlashtirilganda, bolalar milliy qadriyatlarni mustahkam o‘zlashtiradi. Shu orqali ular jamiyatga foydali, madaniyatli va mas‘uliyatli shaxs sifatida voyaga yetadi. Maktabgacha ta‘lim muassasalarida milliy tarbiyani samarali joriy etish nafaqat bolalarning ma‘naviy-axloqiy rivojlanishini ta‘minlaydi, balki ularni jamiyatga tayyor shaxs sifatida shakllantiradi. Turli faoliyatlar va pedagogik metodlar orqali milliy qadriyatlar bolalarning ichki dunyosi va ijtimoiy qobiliyatlarini rivojlantirishda asosiy vositaga aylanadi.

Xulosa qilib aytganda, oila, mahalla va maktabgacha ta’lim muassasalarining uzviy hamkorligi milliy tarbiyani samarali joriy etishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. To‘g‘ri tashkil etilgan pedagogik texnologiyalar, amaliy mashg‘ulotlar va jamoaviy tadbirlar bolalarni milliy ruhda, ma’naviy yetuk va jamiyat uchun foydali shaxs sifatida tarbiyalashga imkon beradi. Shu yo‘l bilan ular nafaqat milliy o‘zligini anglaydi, balki ijtimoiy mas’uliyatli va barkamol shaxs sifatida voyaga yetadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Mukhtarovna, U. M. Pedagogical and Psychological Problems of Training Teachers-educators of Preschool Educational Organizations in the System of Higher Education. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(12), 1392-1396.
2. Каримова, М. (2025). СОВРЕМЕННЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕДАГОГА-ПСИХОЛОГА. *Экономика и социум*, (10-1 (137)), 759-762.
3. Аннаева, М. Р. (2025). ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ЎҚУВ-БИЛИШ ФАОЛЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДОЛЗАРБ ПЕДАГОГИК МУАММО СИФАТИДА. *SCHOLAR*, 3(15), 100-106.